

TAMPEREEN YLIOPISTO

ITC/Matematiikka

Johdatus matemaattiseen päättelyyn

Loppukoe, 12.12.2019

1. Todista induktiolla:

(a) Kaikilla $n \in \mathbb{N}$ pätee $4 \cdot 5^0 + 4 \cdot 5^1 + 4 \cdot 5^2 + \dots + 4 \cdot 5^n = 5^{n+1} - 1$.

(b) Kaikilla $n \in \mathbb{Z}_+$ pätee $1 + 2 + 3 + \dots + n \leq n^2$.

2. (a) Olkoot $A = \{a, \emptyset\}$ ja $B = \{a, b\}$, missä $a \neq \emptyset \neq b \neq a$. Muodosta joukot $\mathcal{P}(A)$, $\mathcal{P}(B)$, $\mathcal{P}(A) \setminus A$ ja $\mathcal{P}(A) \cup \mathcal{P}(B)$.

(b) Olkoot X ja Y joukkoja. Osoita, että $X \subseteq Y$ jos ja vain jos $\mathcal{P}(X) \subseteq \mathcal{P}(Y)$.

3. Määritellään joukossa $\{a, b, c, d\}$ relaatiot $R = \{(a, a), (a, b), (c, d)\}$ ja $S = \{(a, d), (b, c), (b, d), (c, b)\}$. Määritä relaatiot $R \circ S$, S^{-1} , $r(R)$ (refleksiivinen sulkeuma), $s(S)$ (symmetrinen sulkeuma), $t(R)$ (transitiivinen sulkeuma) ja $tsr(R)$ ($= t(s(r(R)))$).

Piirrä myös polkukuviot!

4. (a) Olkoon $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ kuvaus, jolla $f(x) = x^2$. Määritä seuraavat kuva- ja alkukuvajoukot: $f(\{-2, 2\})$, $f^{-1}(\{-2, 2\})$, $f([-2, 2])$ ja $f^{-1}([-2, 2])$.

(b) Olkoot $f : X \rightarrow Y$ ja $g : Y \rightarrow Z$ kuvauksia. Oletetaan, että $g \circ f$ on bijektio. Osoita, että f on injektio ja g on surjektio.